

Jānis Klīdzējs. "Cilvēka bērns"

1. Lasi J. Klīdzēja romāna "Cilvēka bērns" fragmentu!

Boņš pamana, ka vectēvam nokrīt maizes gabaliņš uz grīdas un aizveļas pa grīdu uz durvju pusi. Vectēvs ceļas no galda, paceļ maizes gabaliņu, appūš to tā, kā kādreiz ir Boņam sasisto pirkstu appūtis, un nobučo, un saka:

"Ak tu, maizīt, kā tev iznāca."

"Vectēv, kāpēc tu tā jocīgi daries ar to maizes garozu?" vaicā pavisam izbrīnējies Boņš.
"Vai tad maizei sāp?"

"Tāpēc, ka maizīte ir no Dieva. Ja ar maizīti neapietas labi, tad Dievam sāp."

Pacelto maizes gabaliņu apēdis, vectēvs pārmet krustu un, kažoķeli uzmetis, iet uz durvju pusi.

1.1. Strādā pāri! Pārrunājiet!

- Ko dara Boņa vectēvs, kad maizes gabaliņš nokrīt zemē?
- Kāpēc vectēvs tā dara?
- Par ko brīnās Boņš?
- Vai tu zini, kāpēc vectēvs, apēdis maizes gabaliņu, pārmet krustu?
- Par ko brīnies tu?

Latviešu tautai ir ticējums "**Kad ēdot nokrīt maizīte, tad tā jāpaceļ un jānobučo, lai Dieviņš nedusmojas**".

1.2. Uzrakstiet trīs ticējumus par maizīti!

- _____

- _____

- _____

2. Lasi fragmentu no J. Klīdzēja romāna “Cilvēka bērns”!

Šā vai tā, bet Boņam gribas Malvīnei kaut kā par visu atiebties un atspītēties.

“Neiešu vis. Ēd tu pati savas vakariņas. (..)

Es negribu sēdēt pie viena galda ar tevi tādu... ar tādu... neglīto, šķībo, greizo, klibo, aklo, skābo, stīvo, veco (..).”

Izkliedzis visu šo vārdu rindu, Boņs prāto, kas vēl varētu viņam tāds labs ienākt prātā, tāds vārds, kas būtu tik spēcīgs kā zirga spēriens (..). Tad tas nāk kā no debesīm un zvaigznēm, un šis īstais vārds iekrīt skanēdams viņa mutē, un Boņs pat dzird šo skaņu: “(..) blusaino Malvīni!”

Malvīne atrauj žoga vārtiņus un metas Boņam virsū. Boņs pat nepaspēj pamanīt, ka viņai nezin no kurienes ir rīkste radusies rokā.

“Tu darvas mute!... Es tev rādīšu blusas... Tūlīt tavās biksēs trīs simti blusu apmirs!...”

Šādu nāves spriedumu sagaidīt Boņam nenāk ne prātā. Ar slaidu lēcienu viņš metas pāri rāceņu un kāļu dārzam uz rijas pusi.

2.1. Atrodi tekstā un izraksti 9 īpašības vārdus, kurus Boņuks dūsmās veltīja Malvīnei!

Pabeidz teikumu!

Izkliedzis vārdu rindu, Boņs prāto par vārdu, kas būtu tik ... _____

2.2. Strādā grupā!

- Pārrunājiet situāciju, kāpēc Boņuks bija tik dusmīgs uz Malvīni!
- Vai Boņuka dusmās izkliegtie vārdi šķita smieklīgi?
- Pamatojiet savu domu!
- Kā jūs sapratāt Malvīnes teikto?

“Tu darvas mute!... Es tev rādīšu blusas... Tūlīt tavās biksēs trīs simti blusu apmīrs!...”

Vai jūs zināt, kas notika tālāk?

Ja nezināt, palūdziet, lai skolotājs izlasa vai pastāsta!

3. Nosaki, kuram romāna varonim pieder teiciens!

Ieraksti varoņa vārdu tukšajā lodziņā!

“Kā es tevi nepazīšu. Pagājušajā vasarā kopā ābolus zagām.”

“Vai tu aizvien esi mans mīlais draudziņš?”

“Svētā Dievmāt, kad ziedēs rudzi, aizej līdz Alekša tīrumiem un svēti tos, lai viņiem vienmēr ir maize!”

“Tā kā žagaru vajadzētu... Rīt svētdiena, parunāsim pirmsdien.”

“Zirgs gudrāks kā mašīna.”

“Mīlais Pestītāj, nu kā var aiziet no šejienes? Šeit ir tik labi draugi – Boņuks, Pēteris, Juris (..).”

“Neplēs. Tas lai paliek manās ūsās. Redzi, tā ir meža pērle. To man iedeva vāvere.”

“Ak, blusainā.. Tūliņ tev četri simti blusas biksēs dancos!”